

Suzanne Kelman

Tot ik je weer zie

Vertaald door Tineke Funhoff

UITGEVERIJ LUITINGH-SIJTHOFF

Dit boek verscheen eerder bij uitgeverij Luitingh-Sijthoff met de titel
In de schaduw van de wilg

© 2019 Suzanne Kelman

First published in Great Britain in 2019 by Storyfire Ltd trading as
Bookouture

All rights reserved

© 2023 Nederlandse vertaling

uitgeverij Luitingh-Sijthoff bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Oorspronkelijke titel *Garden of Secrets*

Vertaling Tineke Funhoff

Omslagontwerp Bij Barbara

Omslagbeeld Shutterstock

Opmaak binnenwerk Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 210 4765 2

ISBN 978 90 210 4768 3 (e-book)

NUR 302

www.lsamsterdam.nl

www.boekenwereld.com

Uitgeverij Luitingh-Sijthoff vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat dit niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Voor mijn bruidegom. Dank je dat je me elke dag het geschenk van je bodemloze liefde laat blijken. Ik had nooit geloofd in een liefde die vijfenzeventig jaar lang stand kan houden als je me niet dertig jaar lang jouw liefde had geschonken.

En ter nagedachtenis van Brian Ernest Wilson.

*En de geheime tuin bloeide en bloeide en onthulde elke morgen
nieuwe wonderen.*

Frances Hodgson Burnett, *De geheime tuin*

Proloog

Hatworth Manor, Norfolk, november 1941

Anya

Omdat het te gevaarlijk was om overdag iets te verstoppen, was ze dankbaar voor de grauwheid van de oorlogsverduistering die haar in de schemering opslokte toen ze naar buiten rende. De avondlucht was zo scherp als versplinterd glas toen Anya zich over het landgoed repte, met haar geheim verstopt onder haar lagen kleding. Ze haalde hortend en stotend adem, terwijl ze door de zware, natte sneeuw ploegde en probeerde om het gedreun van haar stevige laarzen te dempen.

Ze vervloekte het weer. Dat maakte het makkelijker haar te volgen doordat haar voetsporen zichtbaar waren in het licht van de vollemaan die haar zo nu en dan onthulde. Haar grote, gloeiende tegenstander hing zo rond en zwaar als zomers fruit in de lucht, wachtend om van achter de golvende, grijze wolken tevoorschijn te komen. Anya dwong zichzelf haar ogen open te houden, worstelend tegen de natte sneeuw die in ijskoude vlaggen naar beneden kwam, waardoor er strengen van haar blonde haar aan haar zwarte, gebreide muts ontsnapten die in haar nek bleven plakken en haar tot op het bot verkilden. De sneeuw werd opgejaagd door een scherpe oostenwind en bewoog zich in rollende, vochtige golven die elke kier in haar kleren wisten te vinden, onder haar kraag door sijpelden en over de achterkant van haar doorweekte broek gleden. Omdat hij twee maten te groot was, hing hij ver onder haar heupen. Terwijl ze rende,

sloegen de doorweekte omslagen tegen haar enkels waardoor ze hun eigen ijzige spoor achterlieten naast haar voetstappen.

Ze zou geen tijd hebben om hem vannacht te laten drogen. Zodra ze haar plan had uitgevoerd, zou ze in haar natte kleren het landgoed moeten ontvluchten.

Toen ze eindelijk haar bestemming had bereikt, duwden haar trillende vingers de zware sleutel in het slot. Haar rode handen waren gezwollen en gloeiden van de kou toen ze hem twee keer naar rechts draaide, terwijl ze de massieve, koperen handgreep stevig naar links duwde en zich met het hele gewicht van haar tengere lichaam tegen de eikenhouten deur duwde tot hij krakend openging.

Zuchtend van opluchting stapte ze naar binnen. Het was alsof ze een andere wereld betrad. Ze schoof de deur weer op zijn plaats en het oude hout kreunde toen het een sierlijke boog in de opgehoopte sneeuw trok.

Anya bleef even staan en drukte haar rug hijgend tegen het hout. Voorlopig was ze veilig. Van hieruit kon ze niet gezien worden. Toen haar ademhaling rustiger werd, luisterde ze of ze iets ongewoons hoorde, stemmen die zich verhieven of gedempte rennende voeten die haar gevolgd waren. Maar het enige wat ze hoorde, was het gedruppel van de fontein in het midden van de tuin. De gewoonlijk zo overdadige stralen werden nu gedempt door de berg sneeuw die zich in het bassin had verzameld. Terwijl ze de gordijnen nat haar uit haar gezicht zwaaide, klopte ze op haar broek. Hij zat er nog in.

Ze schrok van een geluid boven haar en haar ademhaling stakte bij het horen van opvliegende vleugels. Toen ze naar de donkere hemel keek, kwam er een straaltje maanlicht achter de wolken vandaan, waardoor de witte, golvende veren van een majestueuze kerkuil zich aftekenden tegen het kussen van een inktzwarte hemel.

Hij vloog weg over de roodstenen muur en ze nam even de tijd

om na te denken over de tegenstelling tussen de schoonheid van dit moment en het gevaar dat haar van alle kanten bedreigde.

Ze liep door de omheinde tuin. De wind streek langs haar ijskoude wangen terwijl ze haar positie bepaalde. Zelfs in het donker, zelfs met de onvertrouwdheid vanwege de deken van sneeuw die zich voor haar uitstreckte, wist ze precies waar ze heen moest. Ze had de hele tuin in haar hoofd opgeslagen, zoals haar was geleerd tijdens haar training.

Haar maag trok samen tot een groeiende knoop.

‘Moedig zijn, Anya,’ fluisterde ze tegen zichzelf.

Als alles volgens plan verliep, was dit haar enige hoop om Nikolai ooit weer te zien. Ze schoof langs de rood geschilderde schommel, die piepte toen hij begon te zwaaien, alsof hij zich ergerde over deze verstoring van zijn slaap midden in de nacht. Ze glibberde over de leigrijze stapstenen, die nu diep in de sneeuw lagen, terwijl ze naar de uitgekozen plek liep. Ze kon Nikolai’s gefluisterde instructies nog steeds in haar hoofd horen.

‘Hier, vlak onder de jonge wilgenboom, is de beste plek, lieve Mishka,’ had hij gefluisterd. Mishka was zijn koosnaampje voor haar. ‘Onder de overhangende takken zie je niet snel een stukje omgewoelde aarde.’

Ze trok het lange stuk touw los dat langs haar broekspijp bengelde, haalde wat ze bij zich had tevoorschijn en liet zich op handen en knieën vallen om tussen de takken te graaien. Ondanks de dikke beige Land Girl-broek die ze droeg, drong de kou helemaal door tot haar knieën, zodat ze tot op het bot verkleumde. Ze sloeg er geen acht op. De kans was groter dat de grond verder onder de bladeren minder hard bevroren was.

Toen ze bij een juiste plek kwam, rukte ze het onkruid weg en begon met haar blote handen in de aarde te graven. Omdat ze maar eventjes uit het huis kon ontsnappen, had ze geen kans gezien om, in haar haast om ongemerkt weg te komen, een schop mee te nemen. Haar bevroren vingers staken van de pijn terwijl

ze door de ijzige modder bleef klauwen. De geur van natte aarde en rottende bladeren was bedwelmend. Maar ze lette er niet op. Hoe langer ze wegbleef, hoe groter de kans dat ze haar afwezigheid zouden opmerken.

Terwijl ze de aarde wegschepte, probeerde ze zich met haar herinneringen aan de tuin af te leiden van de kou, herinneringen aan groenten die in veel aangenamer weer en minder ernstige omstandigheden waren geplant. Herinneringen aan haar liefde voor Nikolai. De tuin had haar zoveel plezier bezorgd. In de achttiende eeuw was hij om praktische redenen aangelegd, en rondom 1920 was hij herschapen in een siertuin als huwelijks-geschenk voor Lady Sarah, de eigenares van het landhuis.

‘De wereld binnen de muren heeft iets magisch. Die heeft een eigen, krachtige alchemie,’ had de tuinman tegen haar gezegd, terwijl hij haar zo intens aankeek dat ze haar blik niet durfde af te wenden. ‘Natuur die gevangenzit als een scheepje in een fles. Bedenk dat een ommuurde tuin zijn eigen geheimen bewaart en die moet je respecteren.’ Het had bijna als een bevel geklonken.

Korter geleden, tijdens de rantsoenering, was de tuin gebruikt om de dorpelingen van extra voedsel te voorzien, maar vanavond niet. Vanavond zou hij aan zijn bestemming voldoen en zou hij niet alleen Anya’s geheim moeten bewaren, maar ook zorgen voor een uitweg, een ontsnapping.

Ze legde het kleine voorwerp in het gat en schoof de natte aarde er voorzichtig overheen. Toen ze weer op haar hielen ging zitten, schrok ze van een zware klont natte sneeuw die tussen de takken door rolde, en voelde ze de angst weer opkomen, nu tot aan haar keel. Ze mocht er niet aan toegeven. Ze moest sterk zijn voor hen allebei. Nadat ze nog een laag bladeren en varens op de plek had gelegd, wachtte ze even om op adem te komen. Het was gebeurd. Het voelde goed om een gebedje op te zeggen. Ze fluisterde zacht een paar woorden in het Russisch

tegen haar God en voelde het gewicht van haar taak van haar schouders vallen.

Ze kroop onder de takken vandaan en kwam overeind terwijl de stralen van de vollemaan zich eindelijk aan de wolken ontworstelden en de dikke sneeuwvlokken die nog steeds vielen verlichtten. Het maanlicht verwarmde haar. Beantwoordde God haar gebed, stuurde Hij haar Zijn zegen? Ze betwijfelde het. Er was hier geen sprake van een zegen. Wat zij deed, was volstrekt egoïstisch, de enige manier om de man van wie ze hield te redden. Als ze gesnapt werd door de Britten, of zelfs maar door haar eigen regering, wist ze dat ze geëxecuteerd kon worden.

Ze haastte zich door de tuindeur, trok hem achter zich dicht en deed hem weer op slot. Voorzichtig liep ze terug door het donker en vermeed de kant van het huis waar de mensen nu hopelijk lagen te slapen.

Eenmaal binnen deed ze de deur zachtjes achter zich dicht. Ze probeerde op adem te komen terwijl ze ertegenaan leunde, genietend van zijn geruststellende aanwezigheid. Opgelucht haalde ze diep en langzaam adem, en legde het moment voor altijd in haar geheugen vast. Ter herinnering aan wat ze vanavond had gedaan, wat ze voor de liefde had gedaan.

Hatworth Manor, heden

Laura

Laura beukte op 'enter' op haar toetsenbord en terwijl ze haar rug hard tegen de stoelleuning drukte. Ze klemde haar kiezen op elkaar in een poging niet te gaan huilen. Ze zou absoluut niet gaan huilen. Dat was hij niet waard. Terwijl het woord 'annuleren' opflitste op haar scherm balde ze haar handen tot vuisten om te voorkomen dat ze zich zou bedenken. Maar toen de woorden 'Uw mail is verzonden' het 'annuleren'-bericht hadden vervangen, was de vlaag van woede die haar had aangezet om het te schrijven verdwenen en bleef er alleen verdriet over. Ze had alles gedaan wat ze kon om de relatie te laten slagen, maar ze wist dat die voorbij was.

Ze sloeg haar laptop met een klap dicht voor er een antwoord kon komen en liep de slaapkamer uit, verstikt door de zwaarte van haar verdriet. Het leek of de muren van het werkmanshuisje op het terrein van het Hatworth Estate waar ze verbleef op haar afkwamen. Ze moest hier weg.

Ze keek door het keukenraam naar buiten en haalde opgelucht adem. Nadat het drie dagen onafgebroken had gesneeuwd, was het weer nu tenminste omgeslagen en glinsterde er een dikke laag van kristal onder de late winterzon. Terwijl ze uit het raam stond te staren, kwam om haar heen de keuken tot leven door het geluid van rondrennende poten. De twee bordercollies die ook in het huis woonden, leken zich eveneens rusteloos te

voelen. Ze duwden hun natte neus tegen de vergrendelde deur en konden nauwelijks wachten tot Laura haar rode parka en gestippelde laarzen had aangetrokken. Met een blik in de spiegel bond ze haar blonde, schouderlange haar in een warrige knot en zuchtte toen ze de donkere kringen onder haar blauwe ogen zag. Wat frisse lucht zou haar goed doen.

Ze trok aan de achterdeur, die klemde van ouderdom, het vuil en de sneeuw, terwijl de ongeduldige dieren zich met hun snuit door de smalle opening wurmden en wegrenden om lukrake sporen van pootafdrukken in de sneeuw te trekken. Voor ze vertrok, stak Laura haar arm omhoog, haalde een antieke sleutel van zijn koperen haak en stopte die in haar zak.

Enmaal buiten weerkaatste een straal namiddagzon tegen de kale grond, waardoor ze haar ogen tot spleetjes moest knijpen om het spoor van haar onstuimige metgezellen te kunnen volgen. Verder lopend, met de ene echoënde stap na de andere, genoot ze van het fluwelen gekraak onder haar voeten en verwonderde ze zich over hoe mooi de wereld eruitzag onder die witte deken.

Ze volgde de honden over een pad rond het gebouw en bleef even stilstaan om het landhuis in zijn winterse kleed te bewonderen. Het mooie, vierkante gebouw van grijs steen, met een overvloed aan vreemd gevormde schoorstenen, lag te glinsteren in de zon, als een crèmekleurige kubus bedekt met een laag poedersuiker. Het werd omringd door een smalle gracht en de voorzijde was bezaaid met talloze ramen, en bij de grootse hoofdingang met zijn hoge, eiken deuren stonden zes elegante Griekse pilaren. Boven de doorgang verbeeldde het familiewapen, eeuwen eerder in steen gebeiteld door vaklieden, een paar indrukwekkende leeuwen die op hun achterpoten stonden en een ontzagwekkende waarschuwing brulden.

Hatworth Manor had een indrukwekkende geschiedenis. Sinds het begin van de zestiende eeuw had het gebouw hier

gestaan en het was eeuwenlang nauwelijks veranderd.

De twee honden sprongen tevoorschijn uit het ruige struikgewas, met open bekken en vochtige neuzen en tongen, en ze kwispelden van blijdschap nu ze eindelijk vrij waren. Toen ze haar zagen, renden ze op Laura af en hielden haar tegen met hun natte poten.

Ze voelde zich al beter toen ze over hun vochtige oren streek. Nu ze buiten was, leefde ze op. Het maakte haar rustig en hielp haar alles op een rijtje te zetten. Ze had vrienden die graag hardliepen op de muziek van hun iPhone, maar Laura wandelde liever en genoot van het ritme van de natuur die zich voor haar ontvouwde.

Ze drukte alle gedachten weg aan hoe Liam op haar mail zou reageren. Zijn gezicht zou zich vertrekken van woede over zijn machteloosheid. Hij vond niets erger dan het gevoel dat hij een situatie niet in de hand had. Er liep een rilling over haar rug bij die gedachte. Maar het deed er niet toe. Het deed er niet meer toe hoe hij zich voelde, prentte ze zichzelf in.

Terwijl wolkjes van koude adem zich voor haar gezicht vormden, stak ze haar handen in haar zakken en liep naar de plek die ze sinds haar aankomst al nader wilde onderzoeken. De beheerder van het landgoed, haar oude vriend Simon, had haar twee dagen geleden, voor het begon te sneeuwen, al een korte rondleiding gegeven. Maar ze vond het altijd prettig om haar projecten op haar gemak te kunnen overzien, om de tuinen de kans te geven haar hun geheimen te vertellen. Onder de knoestige takken van de oude blauwereggen vond ze waar ze naar op zoek was. De roodstenen muren, oud en afgebrokkeld, verwelkomden haar.

De geheime tuin werd nu totaal verstikt door klimop, die zelfs in de winter in lange, balorige strengen naar beneden hing. Toen ze voorzichtig een paar besneeuwde slierten opzij schoof, zag ze de deur, die nu op sommige plekken zo verweerd was dat

hij lichtgrijs was geworden, en de ijzeren noppen hadden zwarte strepen achtergelaten op het hout.

Laura ontgrendelde de deur door aan de ronde, ijzeren handgreep te draaien en duwde hem voorzichtig open. Het kostte haar moeite doordat er aan beide zijden van de deur sneeuw lag, maar toen ze hem zachtjes naar voren schoof, gaf hij uiteindelijk kreunend mee. De twee honden sprongen langs haar heen, opgewonden dat ze een nieuwe plek hadden ontdekt.

Binnen schopte ze een pad door de sneeuw en keek om zich heen.

‘Hallo, nieuwe vriend,’ fluisterde ze. Onder zijn winterse deken voelde de wereld binnen de muren hol en ruim aan, en zelfs door de witte camouflage kon ze nog veel structuren en kenmerken van de tuin zien.

Langs beide zijden van een smal stenen pad voor haar liep een buxushaag van bijna een meter hoog. In het verleden werd die gesnoeid en perfect bijgehouden door de vele tuinlieden op het landgoed, maar nu zag hij er meer uit als een warrig kapsel. Van alle kanten staken er takken en stengels uit in vreemde hoeken, bedekt met glinsterende klompen ijs, die probeerden hun eigen weg naar de zon te vinden.

In het midden van de tuin stond een elegante fontein. Een vrolijke cherubijn liet water uit een Griekse urn in de lagen van grijs steen druppelen, en al zag het geheel er enigszins armzalig uit wegens gebrek aan onderhoud en werd het geluid gedempt door de sneeuw, toch werd Laura getroost door de magische geluiden van het water dat tegen haar fluisterde.

Ze sloot haar ogen en het gevoel dat ze alleen was, kalmeerde haar. De koude lucht verdoofde haar wangen, terwijl ze diep inademde. Plotseling herinnerde ze zich de brief van Liam.

Simon had hem tijdens het ontbijt aangereikt over een door zijn vrouw Alicia zelfgemaakte pot marmelade, en zijn blik veraadde dat hij wist van wie die was.

‘Deze werd gisteren bij het landhuis afgegeven,’ zei hij, terwijl hij een bezorgde blik uitwisselde met Alicia. ‘Iemand van de trust heeft hem hier afgeleverd.’

Laura had het meteen geweten, vanwege de lange, zakelijke envelop met het kenmerkende, lusvormige handschrift. Hoewel er geen afzender op stond, wist ze dat hij van Liam was en meteen kreeg ze een knoop in haar maag. Ze probeerde de immense pijn die ze voelde te verbergen en legde hem naast haar bord, terwijl Simon en Alicia er nieuwsgierig naar keken voor ze doorgingen met wat ze aan het doen waren. Hij was de krant aan het lezen en Alicia smeerde nauwkeurig haar toast.

‘Maak je hem niet open, tante Laura?’ vroeg Simons dochter, terwijl ze er vol verwachting naar keek. ‘Misschien zit er wel geld in. Als ik kaarten krijg, zit er altijd geld in,’ voegde ze eraan toe, terwijl ze een hap van haar toast nam waardoor er een dot goudkleurige marmelade op haar schooldas spatte.

Haar moeder doopte snel een servet in een glas water en poetste het eraf, en daarna vulde ze de stilte van Laura, die verlamd was door de inbreuk van de brief. ‘Laat tante Laura met rust, Lucy. Oudere mensen sturen andere brieven.’

Het negenjarige dochtertje van haar vriendin trok haar wenkbrauwen nadenkend op voor ze verder kauwde op haar toast. ‘Zoals de elektriciteitsrekening, als papa vloekt?’

‘Precies,’ antwoordde Alicia met een flauw glimlachje.

Simon keek fronsend over zijn krant. ‘Doe ik dat?’

Lucy knikte.

‘En de brief waar “be-las-ting” op staat,’ vulde Oliver, Simons zevenjarige zoon, aan.

‘Genoeg gepraat, jullie twee,’ antwoordde hun moeder streng. ‘Dooreten of jullie komen allebei te laat voor school.’

Na het ontbijt renden de kinderen weg om hun schooltassen en winterjassen te pakken. Terwijl Simon naar buiten ging om de auto op te warmen, boog Alicia zich voorover en pakte de

hand van haar vriendin. 'Gaat het , Laura?'

Laura knikte terwijl ze tegen haar tranen vocht. 'Zo dadelijk wel.'

Ze wist dat ze hen binnenkort moest vertellen wat er met haar aan de hand was, als ze klaar was om over haar gebroken hart te praten.

Laura, Simon en Alicia waren vrienden geworden toen ze samen op de universiteit zaten, en toen Simon haar dit project op het landgoed dat hij beheerde aanbood, had ze de kans gegrepen om uit Londen weg te komen. Het landgoed waar hij werkte, had een kleine, ommuurde tuin die opnieuw aangelegd moest worden, en hoewel het niet veel betaalde, hoorde het bij haar vakgebied en zou het een geweldig project voor haar zijn. En het betekende ook dat ze geld kon sparen als ze bij Simon en Alicia in huis logeerde.

Sinds haar komst waren haar vrienden heel hartelijk geweest en hadden ze geen enkele vraag gesteld over Liam.

'Het is heerlijk om je hier te hebben,' had Alicia haar gerustgesteld toen ze belde. 'Net zoals toen we allemaal op de universiteit zaten.'

Maar tot nu toe hadden ze geen vragen gesteld en zij had hun niet willen vertellen wat er in haar privéleven was gebeurd. Laura had alleen getroost willen worden door hun comfortabele huis en bij mensen willen zijn die van haar hielden, voor ze het feit dat haar leven aan scherven lag onder ogen kon zien.

Laura haalde weer diep adem en opende haar ogen. Ze had niet verwacht dat Liam haar zou schrijven. Dus zou hij haar nu geen e-mails meer sturen, dacht ze terwijl ze een laaghangende tak vol sneeuw met een gehandschoende hand omhoogduwde. Nu schreef haar vriend – ex-vriend, corrigeerde ze zichzelf in haar hoofd – haar. Eerst de berichten, daarna de e-mails, nu brieven.

Bukkend onder de goudenregen naast de fontein zag ze hoe

zijn takken vochten om een plekje tegen een wilde roos, die zijn krachten had gebundeld met een andere oude boom. Het gaf weer hoezeer de tuin was verwaarloosd. Maar zelfs in zijn huidige staat voelde Laura de diepe aanwezigheid van de tuin die zijn eeuwenoude verhaal in haar oor fluisterde. Het zou een groot project zijn om hem weer in zijn vroegere glorie te herstellen, zoals de opdracht van de trust was, maar als ze vroeg kon beginnen, zou hij in de late lente of het begin van de zomer, de tijd waar ze het meest van hield, weer in goede staat zijn.

Terwijl ze verder liep langs de muren, die in een lange rechtehoek lagen en bijna tweeduizend vierkante meter omvatten, kwam ze langs een van de vele verweerde banken, grijs en verbleekt door de zon, die in de vorige eeuw kinderjuffrouwen vast een prettige plaats hadden geboden. Ze stelde zich voor hoe ze daar in het zwart hadden gezeten, stijf rechtop en zonder frasen, fluisterend roddelend met de tuinmannen van het landgoed, terwijl ze hun jonge pupillen in de gaten hielden die rondrenden binnen de veilige muren van de tuin. Nu had een ketting van klimop, die vanaf de roodstenen muren naar beneden tuimelde en langs de zilverkleurige pootjes weer omhoogklom, de bank overgenomen.

Aan de takken van de magnifieke appelboom die de verre noordoosthoek domineerde, hing de schommel. De groen geworden touwen, die een grote, houten plank waar de verf vanaf bladderde op zijn plaats hielden, leken lang genoeg om een grote, langzame boog te beschrijven. Ze stelde zich kinderen uit het verleden voor die woest met hun benen zwaaiend hoog genoeg kwamen om over de roodstenen muren heen te kijken. Toen ze bij de oude boom kwam, ritselde er een licht windje door de takken dat de sneeuw sneller deed smelten en er gleden wat koude druppels over haar wangen, terwijl er naast haar natte sneeuw op de grond viel.

Huiverend van de kou inspecteerde ze de appelboom, die nog

diep in winterslaap was. Zijn takken hingen naar beneden door het ijs, in plaats van door appels. Ze was blij om te zien dat hij niet beschadigd was. De sneeuwstorm die twee nachten daarvoor had gewoed, was gevolgd door een ijzige vorst waardoor de sneeuw zo zwaar was geworden dat hij een plat dak had kunnen beschadigen. Maar ondanks al het ijs had de boom de test van het weer goed doorstaan.

Ze veegde de schommel schoon en ging er voorzichtig op zitten. Hij leek nog steeds stevig en sterk, ondanks zijn leeftijd. Plotseling kwam Bobby tevoorschijn en hij galoppeerde op haar af en legde zijn zwarte, fluwelige snuit in haar schoot, haar aanmoedigend om over zijn zachte, warme kop te strelen. Zijn broer Dylan was verdwenen. Ze kon in de verte zijn getrippel horen, vergezeld van een zwaar gehijg, zijn neus ongetwijfeld tegen de grond.

Ze beseftte plotseling waarom ze die ochtend hierheen gedreven was, naar deze wonderbaarlijke en magische plek. Zelfs midden in de winter was ze er nog van onder de indruk. De kalmerende rust en vrede, het diepe gevoel van afzondering, verborgen voor de wereld, maakten dat ze zich heel veilig voelde. Maar het feit dat ze zich binnen deze muren bevond, gaf haar ook een gevoel van hoop. Deze plek had een heel eigen betovering, omdat alle dingen, net als in de natuur, opnieuw konden beginnen.

Vanaf haar nieuwe uitzicht op de schommel bekeek Laura de andere architectuur in de tuin. De blauwe boomhut, gebouwd naar een victoriaans thema, was wit berijpt, de vijver aan de westelijke kant was dichtgevroren, aan het stenen bruggetje ontbraken stenen en diverse stapstenen moesten ook aangepakt worden. Er viel heel wat te plannen.

Maar daar was ze goed in. Het was haar baan om tuinen uit het verleden te onderzoeken en aan te leggen om ze weer in hun vroegere glorie te herstellen. Ze hield van haar baan, een combinatie van onderzoek, spuurwerk en tuinieren.

Laura rilde. Ze moest terug.

Ze riep Dylan, die nog steeds nergens de bespeuren was. Hij was een schurk, vond het heerlijk om te ravotten en kon mijlenver rennen voor hij beseftte dat hij in zijn eentje was, had Simon haar gewaarschuwd. 'Dylan!' riep ze weer, dringender nu in de stilte, die alleen verbroken werd door de druipende sneeuw en een koerende houtduif in de verte. Bobby liep gehoorzaam naast haar toen ze haar wandeling door de tuin voortzette. Met kwispelende staart hielden zijn glanzende ogen haar aandachtig in de gaten, terwijl zijn natte neus aan haar zakken snuffelde, in de hoop dat er iets lekkers in zat.

Hoewel het nog nauwelijks middag was, begon er al een winterse mist over de rand van de muren te kruipen, en Simon zou zich afvragen waar zij en de honden bleven. Ze riep Dylan weer, en nog een keer dringender, maar alles bleef stil. Geen gehijg of trippelende poten, alleen de stilte van de dag en de geur van de aardse kou, die door de kraag van haar jas kroop en haar oren begon te verdoven.

Toen Laura nogmaals door de tuin liep, schoot er in het struikgewas achter de appelboom iets weg wat veel kleiner was dan een hond die zich verborg, maar Dylan was nergens te vinden.

Plotseling hoorde ze iets in de verre noordwesthoek, waar een oude wilg stond die omringd was door distels. Dit deel van de tuin was heel onverzorgd. 'Een beetje een wildernis,' had Simon tegen haar gezegd toen ze voor de overwoekerde bramenstruiken stonden.

Laura liep door naar de hoek om de krassende geluiden te volgen. Ze riep Dylan weer, nog harder. Ze floot naar hem, klopte zelfs op haar dijbenen, zoals ze Simon had zien doen, maar er bewoog niets. Alleen Bobby's kop en kwispelende staart naast haar.

Hoewel het winter was, zaten er nog steeds doornen aan de braamstruiken. Laura zuchtte omdat ze erdoorheen moest om

hem achterna te gaan. Ze wist nu zeker dat het de enige plek in de tuin was waar hij zou kunnen zijn.

Met haar gehandschoende handen duwde ze voorzichtig de doorntakken opzij. Ze bleven aan haar anorak hangen en het dichte struikgewas probeerde haar in de sneeuw te laten struikelen. Bobby rende voor haar uit om zijn broer te vinden, blaffend hun komst aankondigend.

Toen ze bij de hoek kwam, hield ze haar adem in. In plaats van de oude wilgenboom die toen ze aankwam boven die verre plek had uitgestoken, lag er nu een berg verwarde takken voor haar. De wortels waren helemaal uit de grond getrokken, een vervormd nest dat met zijn heksachtige vingers naar de lucht wees. Het zware gewicht van de sneeuwstorm was gewoon te veel geweest voor iets wat zo oud was. Onder de wilg zat een grote kuil waar hij uit gerukt was.

Laura trok zich los van de laatste braamstruik en liep erheen terwijl ze de hond riep. Hij stond dicht bij het gat, zijn zwarte neus bruin van de modder, en was manisch aan het graven. Hij negeerde haar en ging door met zijn taak.

Opgewonden door het vooruitzicht iets te vinden, ging Bobby naast hem staan, snuivend en blaffend naar het gat dat de collie aan het graven was.

Laura riep hem weer. 'Dylan, kom hier. Kom meteen hier. Hou daarmee op!'

Maar Dylan werd alleen maar enthousiaster, en Bobby begon nog luider te blaffen.

Toen beide honden ophielden met over de grond te snuffelen, zag ze iets boven op de berg aarde liggen. Dylan had iets opgegraven en ernaast lag de blauwe schaal van een roodborstjesei. Plotseling kwam de ergste herinnering uit haar jeugd weer boven en ze hapte naar adem. 'Katie,' fluisterde ze tegen de ijzige lucht, en terwijl ze haar ogen dichtdeed, begon ze terug te tellen zoals haar therapeut haar had geleerd te doen als haar lichaam

hevig trilde. Dit was bespottelijk. Hoe kon iets van zo lang geleden haar nog steeds zo aangrijpen? Ze zei tegen zichzelf dat alles nu in orde was, dat ze veilig was, en Laura deed langzaam haar ogen open.

Ze concentreerde zich weer op de grond. Toen Dylan achteruitging en weer begon te blaffen, zag ze iets plats en zilverkleurigs naast de eierschaal liggen. Ze kwam dichterbij om het beter te kunnen bekijken.

‘Wat hebben jullie daar?’ vroeg ze aan de honden, zich nog steeds bewust van haar trillende stem. Ze stonden allebei verwoed te kwispelen en blaften aanmoedigend. Ze liep naar wat de onderkant van de treurwilg was geweest, bukte zich en pakte het voorwerp op. Het was een klein, metalen sigarettendoosje.

Dylan sprong op en duwde zijn poten tegen haar aan, bedelend om iets lekkers.

‘Ik denk niet dat je dit kunt opeten,’ zei Laura vriendelijk tegen hem. Ze bestudeerde het doosje in haar hand. Het leek oud en enigszins roestig, maar was in een verrassend goede staat. Ze veegde de rest van de aarde eraf en deed langzaam het deksel open.

Er zat iets in, iets glanzends. Ze stak haar hand uit en schudde de inhoud in haar handschoen. Het was een klein, zilveren sleuteltje. Maar dat was niet alles. Toen ze weer in het doosje keek, zag ze nog iets. Ze trok haar handschoen uit en haalde er voorzichtig een rafelige rantsoenbon uit de Tweede Wereldoorlog uit. Op de achterkant stond een korte boodschap geschreven, met de naam van een vrouw. VIND ME ALSJEBLIEFT! GRACE MERE IS ONZE ENIGE HOOP. En terwijl Laura de woorden overdacht en zich weer concentreerde op de kleine, breekbare eierschaal die nog op de donkere aarde lag, trok haar maag zich samen en werd haar hart verscheurd door de herinnering aan haar dode zus.